

De begroting van de Europese Unie en haar hervorming

De begroting is de financiële hefboom waarmee de EU haar beleid kan uitvoeren en haar doelstellingen kan bereiken. Ze wordt ieder jaar opgesteld binnen de limieten die enerzijds worden gesteld door de eigen middelen van de Unie en anderzijds door het meerjarige financiële kader dat voor elke begrotingsrubriek de plafonds bepaalt die niet mogen worden overschreden. Het Belgische voorzitterschap zal de begroting van de Unie voor 2011 opstellen. Voor het eerst zal dit gebeuren volgens de regels van het Verdrag van Lissabon. Behalve de opstelling van de begroting 2011 zal het Belgische voorzitterschap de globale evaluatie van de Europese begroting opvolgen. Een mededeling van de Commissie hieromtrent wordt verwacht in september 2010.

Opstelling van de begroting van de Europese Unie

Ieder jaar vóór 31 december wordt de begroting van de Europese Unie opgesteld voor het volgende kalenderjaar. De begroting wordt democratisch opgesteld door de wetgevende overheden (Raad en Europees Parlement), op basis van een voorstel van de Commissie. Traditioneel dient het wisselende voorzitterschap van het tweede halfjaar de voorbereidende werkzaamheden te omkaderen en de besprekingen met het Europees Parlement tot een goed einde te brengen. Dit jaar komt deze opdracht dus toe aan het Belgische voorzitterschap.

De begroting 2011, de eerste die moet worden opgesteld volgens de nieuwe regels van het Verdrag van Lissabon

Het Belgische voorzitterschap staat voor een uitdaging van formaat. Het Verdrag van Lissabon heeft de procedure voor de begrotingsopstelling immers grondig gewijzigd. Vandaag beslist het Europees Parlement op voet van gelijkheid met de Raad over alle Europese uitgaven. De traditionele dubbele lezing van de begroting door de beide autoriteiten, werd overigens vervangen door één lezing binnen elke instelling. Deze wijzigingen leiden tot een vermenigvuldiging van het aantal triloggen en bemiddelingen tijdens de hele begrotingsprocedure.

Begrotingsprocedure 2011: de belangrijke stappen

De begrotingskalender is geënt op de oude kalender (van vóór de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon). Het Belgische voorzitterschap vat zijn begrotingswerkzaamheden aan zodra het begrotingsvoorstel wordt ingediend tijdens de ECOFIN van mei en leidt de besprekingen in het begrotingscomité in de maanden mei en juni. Bedoeling is om tegen begin juli een akkoord te bereiken voor de lezing van de begroting 2011 door de Raad. Vervolgens zal het begrotingsvoorstel begin september door de Commissie worden ingediend bij het Europees Parlement. Het Europees Parlement zal de begroting 2011 formeel onder-

zoeken. Het heeft 42 dagen de tijd om zich erover uit te spreken. De plenaire stemming is gepland voor midden oktober. Als het Europees Parlement wijzigingen doorvoert, moet een bemiddelingscomité samenkomen dat 21 dagen de tijd heeft om een akkoord te bereiken. Tijdens deze periode zal het Belgische voorzitterschap een centrale rol spelen in de onderhandelingen voor een akkoord met het Europees Parlement. Als de procedure positief wordt afgesloten, dient het Europees Parlement vast te stellen dat de begroting definitief is goedgekeurd, net zoals dat nu het geval is.

De begrotingscontext: “Budget review” en financiële vooruitzichten

In 2010 staan nog andere belangrijke begrotingsdossiers op de agenda. Naast de omkadering van de procedure voor de opstelling van de begroting 2011, zal het Belgische voorzitterschap ook de evaluatie van de begroting opvolgen. Een mededeling van de Commissie hieromtrent wordt verwacht in het derde kwartaal van 2010. Deze globale evaluatie van de Europese begroting was al vastgelegd in het interinstitutionele akkoord dat het meerjarig financiële kader 2007-2013 bepaalde. De Commissie werd toen verzocht om een “volledige, alomvattende en brede evaluatie te verrichten, waarin alle aspecten van de Europese Unie-uitgaven, met inbegrip van het gemeenschappelijk landbouwbeleid en van de inkomsten, met inbegrip van de korting voor het Verenigd Koninkrijk, aan bod komen en daarover in 2008-2009 verslag uit te brengen.” De evaluatie liep wat vertraging op maar de Commissie heeft het document inmiddels aangekondigd voor het najaar 2010. Tijdens deze zeer brede evaluatie worden alle facetten van de Europese begroting onder de loep genomen: de verdeling van haar uitgaven, hun efficiëntie, de kwestie van de inkomsten en dus de financieringsbronnen, de controles. De evaluatie moet dienen als inspiratie voor de voorbereiding van het volgende financiële kader 2014-2020. Dat gaat in 2011 van start met een voorstel van de Commissie.

Begrotingsagenda tijdens het Belgische voorzitterschap

27 april 2010

Publicatie door de Commissie van haar begrotingsvoorstel 2011

18 mei 2010

Officiële voorstelling door de Commissie van haar begrotingsvoorstel 2011 aan de ECOFIN-raad

Juli 2010

Goedkeuring door de ECOFIN-raad (begroting) van het begrotingsvoorstel 2011

Plenaire sessie van 6 tot 9 september 2010

Indiening van het begrotingsvoorstel bij het Europees Parlement

September 2010 (naar verwachting)

Mededeling van de Commissie over de evaluatie van de begroting

21 oktober 2010

Stemming van de begroting 2011 door het Europees Parlement

25 oktober 2010

Start van de bemiddelingsprocedure voor de begroting 2011

25 november 2010

Goedkeuring van de begroting 2011 door het Europees Parlement na bemiddeling